మర్యాదస్తులు

ప్రభాకరరెడ్డి కృష్ణాపురం దగ్గర బస్సు దిగాడు. తను వెళ్ళవలసిన ఊరు పేరు తప్ప, అది కృష్ణాపురానికి యెంత దూరంలోవుందో- యే దిక్కున వుందో కూడా తెలీదు. బస్సుస్టాండు దగ్గరే ఒక చిన్న టీ హొటలు వుంది. అక్కడ ఐదారుమంది కూచొని టీ తాగుతున్నారు. ప్రభాకరరెడ్డి వారి దగ్గరికివెళ్ళి "ఏమండీ రంగరాజు-పల్లెకు ఎలా వెళ్ళాలి?" అంటూ ప్రశ్నించాడు. టీ తాగుతున్న ఒకతను లేచివచ్చి "ఇదిగో ఈ దారివెంట వెళ్ళండి. అట్టే దూరం లేదు. రెండుమైళ్ళు" అంటూ దారి చూపాడు.

రెండు మైళ్లు అనగానే ప్రభాకరానికి భయం పట్టుకుంది. టైం చూచాడు. ఐదు అయింది. ఎంతలేదన్నా అక్కడికి వెళ్ళేసరికి అరు, ఆరున్నర అవుతుంది. బాగా చీకటికూడా పడవచ్చు. తీరా వెళ్తే అక్కడ ఆ కరణంగారు వున్నారో లేరో? ఆయన లేకపోతే భోజనం, పడక అన్నీ యిబ్బందులే. అక్కడ నుంచి యిక్కడికి రావాలంటే మళ్ళీ రెండుమైళ్ళు నడవాలి-తప్పదు. ఉద్యోగంఅంటూ ఒకటి ఏడ్చాక ఇబ్బందులు పడకతీరదు, అని తనకు తాను సర్ది చెప్పుకొని కాళ్ళీడ్చుకొంటూ బయలుదేరాడు.

దారి బాగానేవుంది. తను అనుకున్న టైమ్‌కు కాస్త ముందే ఊరు చేరుకున్నాడు. చిన్నపల్లె, అట్టే మనుషులు కూడా కన్పించడం లేదు. కాసేపటికి ఓ పెద్దమనిషి కనిపించాడు.

"ఏమండీ! కరణంగారిల్లు ఎటువేపో కొంచెం చెబుతారా?" అంటూ ప్రభాకరం ఆ పెద్దమనిషిని అడిగాడు.

"ఎవరూ, చెవిటి నారాయణరావుగారి ఇల్లా, ఇదిగో ఇటే వెళ్ళి మలుపు తిరగండి. మూడోయిల్లు. మేడ" అంటూ గుర్తుచెప్పాడు.

కరణంగారి పేరు నారాయణరావుగారన్నమాట. ప్రభాకరం మునుపు తిరిగి మేడముందు నిలిచాడు. పాతకాలపు మేడ-పెద్దదే. వాకిట్లో నిలబడి "నారాయణరావుగారూ" అని కేకవేశాడు ప్రభాకరం.

'ఎవరూ' అంటూ యింట్లోనుంచి స్త్రీ కంఠం. ప్రభాకరానికి కొంచెం చిరాకు కలిగింది. తను యెవరయిందీ యిక్కడినుంచే కేక పెట్టాలా! ఏం సమాధానం చెప్పకుండా నిలబడ్డాడు. సమాధానం రాకపోయేసరికి ఇంట్లోనుంచి ఒక అమ్మాయివచ్చి ప్రశ్నార్థకంగా ప్రభాకరంవైపు చూసింది.

"నారాయణరావుగారు లేరాండీ?" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"ఇంట్లో లేరు. ఊళ్ళో వున్నారు" అంటూ ఆ అమ్మాయి సమాధానం చెప్పింది.

ప్రభాకరానికి గుండెలు కుదుట పడ్డాయి. ఆ అమ్మాయి ఊళ్ళో లేడని యెక్కడ అంటుందో - తను యే చావు చావాలి అని ఆలోచిస్తున్నాడు.

"ఎవరినన్నా పంపి పిలిపించండి. తాలూకా ఆఫీసునుంచి స్టాటిస్టికల్ అసిస్టెంటు వచ్చాడని చెప్పిసంపండి" అన్నాడు ప్రభాకరం. ఎవరో ఉద్యోగి అని అర్థం అయ్యాక "లోపలికివచ్చి కూర్చోండి" అంటూ ఆ అమ్మాయి కుర్చీ చూపించింది.

దొడ్లో కట్టెలు కొడుతున్న మనిషిని కేకేసి "వెళ్ళి నాన్నగారు యెక్కడున్నారో పిలుచుకురా. ఎవరో తాలూకా ఆఫీసునుంచి వచ్చారని చెప్పు" అంటూ వాడికి పురమాయించి ప్రభాకరంవైపు తిరిగి "మంచినీళ్లు త్రాగుతారా?" అంది. రెండుమైళ్లు నడిచి వచ్చాడు. దాహంగానే వుంది. 'ఇవ్వండి' అన్నాడు. ఆ అమ్మాయి నీళ్ళు తెచ్చియిచ్చింది. నీళ్ళు త్రాగగానే సగంప్రాణం కుదుటపడింది.

ఒకసారి ఇల్లంతా కలయచూశాడు. ఇంట్లో ఎక్కడా మనుషుల అలికిడిలేదు. కరణంగారు, ఈ అమ్మాయి యిద్దరే వుంటున్నారేమో! ఈ అమ్మాయికి ఇంకా పెళ్లికాలేదేమో? అన్న సందేహాలు కలిగాయి.

"ఏమండీ! కాఫీ తీసుకుంటారా?" అంది ఆ అమ్మాయి లోప ల్నుంచి. ఇచ్చేదేదో అడక్కుండా యిస్తే బాగుంటుంది. తీసుకుం టారా అంటే తీసుకుంటాననడం యేం మర్యాద? "అబ్బే అవసరం లేదండీ" అన్నాడు. కాని మనసు కాఫీమీదకే వెడుతోంది. వచ్చే టప్పుడు టీ హొటల్లో టీ తాగుదామనుకున్నాడు. కానీ - ట్వీడు పాంటుతో అక్కడ కూర్చోవడం యిష్టంలేక - టీ తాగలేదు.

ఆ అమ్మాయి, ప్రభాకరం మొగమాట పడుతున్నాడని గ్రహించి నట్టు వుంది. కప్పుతో కాఫీ తెచ్చి "ఫరవాలేదు తీసుకోండి - బ్రూ కాఫీ" అంది.

కప్పు అందుకుంటూ కాళ్ళవైపు చూచాడు. మెట్టెలున్నాయి. పెళ్ళయిన అమ్మాయే.

కాఫీ తాగుతుండగా నారాయణరావుగారు వచ్చారు. వచ్చీ రాగానే నమస్కారం చేశాడు.

"నేను స్టాటిస్టికల్ అసిస్టెంటునండీ" అంటూ తన్ను తాను పరిచయం చేసుకున్నాడు ప్రభాకరం.

నారాయణరావు నవ్వుతున్నాడు.

"నాన్నగారికి అట్లాంటి మాటలు వినిపించవు. కొంచెం గట్టిగా మాట్లాడాలండీ" కరణంగారి అమ్మాయి వంటింట్లోనుంచి నవ్వుతూ అంది.

ప్రభాకరానికి చటుక్కున జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఈసారి అదే మాటను సాధ్యమైనంత గట్టిగా చెప్పాడు.

ఆయన అంతకన్నా గట్టిగా నవ్వి "మీరా! డిప్యూటీ తాహ శిల్దారేమోనని పరుగెత్తుకొచ్చాను" అన్నాడు.

ప్రభాకరానికి ఈ జవాబు కోపమే తెప్పించింది. కానీ కోపా లకూ, తాపాలకూ కాలంకాదు యిది. బతిమాలి పనులు చేయించు కోవాలి.

ప్రభాకరం తాను వచ్చినపని చెప్పాడు. సొంతం ఆయనకు వివరించేసరికి గొంతు బొంగురుపోయింది. ఆయన అంతా విని "సరేలెండి. రాత్రి కూచొని మీకు కావలసిన లెక్కలన్నీ వేసి యిస్తాను"అని, వంటింటిముందు నిలబడి "నిర్మలా! ఈయనకుకూడా వంట చెయ్యమ్మా" అని కేక పెట్టాడు, ఆ అమ్మాయికి కూడా చెవుడు వున్నట్టు.

ఎనిమిదింటికి నిర్మలవచ్చి "భోజనానికి లేవండి"అంది. 'ఎనిమిదింటికే యేం భోజనమండీ?' అన్నాడు ప్రభాకరం. "పల్లెలు కదండీ యేం పనులుంటాయి. ఎనిమిదింటికి భోంచేసి తొమ్మిదింటికి నిద్ర పోతాం" అంది ఆ అమ్మాయి.

భోంచేస్తూ ప్రభాకరం "ఏమండీ! అమ్మాయి, మీరు యిద్దరే వుంటున్నారా?" అన్నాడు కరణంగారిని ఉద్దేశించి.

"మీరు అంత మెల్లగా మాట్లాడితే ఆయనకు వినిపించదండీ" అంది కూర వడ్డిస్తూ నిర్మల.

ప్రభాకరం ఆయనకు చెముడని మర్చిపోయి మామూలుగా మాట్లాడినందుకు నాలుకకర్చుకున్నాడు. నిర్మలే సమాధానంచెప్పింది.

"అమ్మ జబ్బుపడి హాస్పిటల్లో వుందండీ. నాన్న గారు మీరొచ్చే ముందుగానే హాస్పిటల్ నుంచి వచ్చారు. నన్ను ఇక్కడే దగ్గర రంగాపురానికి యిచ్చారు. నాన్నకి యిబ్బందని వచ్చాను."

"ఏమ్మా నీభర్త యేం చేస్తాడు?" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"చదువుకున్నవాడు కాదండి, వ్యవసాయమే" అంది.

"ఏమిటి?" అన్నాడు నారాయణరావు కలుగజేసికొని.

"మీ అల్లుడుగారు యేం చేస్తారు?" అని అడుగుతున్నాను.

నారాయణరావుగారు యిల్లు యెగిరిపొయ్యేటట్టు నవ్వారు.

"అల్లునికేం, నాలుగులక్షల అధికారి. నాలుగు తరాలు కూచొని తిన్నా తరగదు" అన్నాడు నవ్వు మధ్య.

"చదువులంటే పొట్టకూటి చదువులయిపొయ్యాయి. ఇంత ఆస్తిపాస్తులున్నదానికి సమానం లేదు" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"మీరు బాగానే చెబుతారు" అంది ఆ అమ్మాయి నవ్వుతూ. అంటే అర్థం బాగా చెప్పినట్టా, చెప్పనట్టా అన్నది - ప్రభాకరానికి బోధపడలేదు.

భోజనం ముగించి లేసి వచ్చారు. ఆ అమ్మాయి తాంబూలం తెచ్చిపెట్టింది.

"అలవాటు లేదండీ" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"ఫరవాలేదు వేసుకోండి" అన్నది. ఆ అమ్మాయి మాటలు అవీ చూస్తే మర్యాదా, మన్ననా తెలిసిన వ్యక్తిలాగుంది - అనుకున్నాడు ప్రభాకరం.

తాంబూలం వేసుకున్న తర్వాత "ఏమండీ! ఇక మనం లెక్కలు చూద్దామా?" అన్నాడు ప్రభాకరం.

కరణంగారు రికార్డులన్నీ తీసి లాంతరుముందు పెట్టాడు.

ఇంతలో నలుగురైదుగురువచ్చి కింద కూచున్నారు.

"ఏరా యిలా వచ్చారు?" అన్నాడు నారాయణరావు.

"ఇదిగో ఈ మునిగాడి విషయమే. నాలుగు రోజులుగా మీ యింటిచుట్టూ తిరుగుతున్నాం. మీరు ఊళ్లోలేరు. ఈ రోజన్నా యేదో ఒకటి చెయ్యండి" అన్నాడు వాళ్ళలో ఒకడు.

"వేళాపాళా లేదురా పంచాయతీకి" అన్నాడు కరణంగారు.

"మళ్ళీ ప్రొద్దున కోతలు. తీరుబాటెక్కడ సామీ?" అన్నాడు వాడు.

"సరే లచ్చిని, దాని తల్లినికూడా పిలిపించండి" అన్నాడు కరణంగారు. ప్రభాకరంవైపు తిరిగి "ఇక మనపని ఉదయమే నండి. వీళ్ళది చిన్న తగాదా ఒకటి వుంది. అదేదో చూడాలి" అన్నాడు.

రామయణంలో పిడకలవేటలా మధ్యలో తన పనికి ఆటంకం కలిగినందుకు, ప్రభాకరానికి విసుగ్గానే వుంది. కానీ యేం చెయ్య గలడు.

"ఏమిటండీ ఈ పంచాయతీ?" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"ఈ పాడు గొడవలు మీకెందుకు లేండి" అంది నిర్మల ఇల్లుసర్ది బయటకు వస్తూ.

"ఒరే! అయ్యగారికి మంచం బయట వెయ్యి పండుకుంటారు" అంటూ వచ్చినవాళ్ళలో ఒకరికి పని పురమాయించింది.

"అవును. మీరు వెళ్ళి పడుకోండి" అన్నాడు కరణంగారు.

"లేదులేండి, నేనూ వింటాను కాసేపు కాలక్షేపం. అయినా ఎనిమిది కాలేదు, అపుడే నిద్రకు తొందరేమొచ్చింది" అన్నాడు ప్రభాకరం. నిర్మలకూడా తాంబూలం నములుతూ గడపమీద కూర్చుంది..

"విషయ మేమిటండీ?" అన్నాడు ప్రభాకరం మళ్లా.

కరణంగారు వారితో మాటల్లో మునిగి పొయ్యాడు. ఇక ప్రభాకరం మాటలు చెవుల్లో యేం పడతాయి? నిర్మలే వివరించింది.

"అక్కడ కూర్చున్నాడు చూడండి - వాణ్ణి - వాడి పెళ్ళాం వదిలేసింది, అదీ తగాదా" అంది. కరణంగారితో వాళ్ళు యిల్లు యెత్తిపోయేట్టు తమ వాదన చెబుతున్నారు. ఆయన వింటున్నాడు.

"ఎందుకు వదిలిందండీ?" అన్నాడు నిర్మలతో.

"అలగా జనం, అలగా బుద్ధులు" అంది నిర్మల.

ప్రభాకరం ఆ భార్యా బాధితుడివైపు చూచాడు. మంచి కండ పుష్టి, లక్షణంగా వున్నాడు. వీణ్ణి వదలటానికి ఆ పెళ్లానికి మనసు యెట్లా వొప్పిందో అర్థం కాలేదు.

ఇంతలోనే అవతల పార్టీ వాళ్ళు కూడా వచ్చారు. ఇద్దరే వచ్చారు. ఆ అమ్మాయి, ఆ అమ్మాయి తల్లీ.

కరణంగారు కాపరానికి పంపమని తల్లికి చెబుతున్నాడు. ఆ తల్లి "నాదేముంది దానికి యిష్టమైతే" అంటోంది. ఆ కూతురు ఉలకనూలేదు, పలకనూలేదు. ఆ అమ్మాయికూడా బాగానేవుంది. ఇద్దరిదీ ముచ్చటైన జంట. ఇద్దరి మధ్య యెందుకు బెడిసిందో ప్రభాకరానికి అర్థంకాలేదు.

"ఏమే లచ్చీ, బెల్లంకొట్టిన రాయిలా కూర్చుంటే లాభంలేదు. మొగుణ్ణి విడిచి నీ యిష్టమొచ్చినట్టు తిరుగుతానంటే, యిది వూరా పాడా? నిన్నుజూచి యింకా నలుగురు నేర్చుకుంటారు" అంటూ కరణంగారు గదమాయిస్తున్నాడు.

"ఏ బావిలోనైనా దూకి చావనైనా చస్తానుగాని, కాపరానికి పోను" అంటోంది ఆ అమ్మాయి.

ఏదో కారణం వుండాలనిపించింది ప్రభాకరానికి.

"ఏమండీ ఆ అమ్మాయి యెందుకు వెళ్ళనంటోంది?" అన్నాడు ప్రభాకరం నిర్మలతో.

"ఏంలేదండీ! వీడు తాగుబోతు వెధవ. తాగి దీన్ని బాగా తంతాడు. పైగా యెవత్తెనో ఒకదాన్ని వుంచుకొన్నాడట. దీనికి కొంచెం అభిమానం జాస్తి" అంది.

"అయితే ఆ అమ్మాయి పట్టుదలకు కారణం వుందన్నమాటే."

"మెడనపడ్డ పాము కరవక మానదని, కట్టుకున్నాక తప్పుతుందా? ఎలాగో సర్దుకుపోవాలి. ఈ అలగా జనానికి ఆ తెలివి లేదండీ. పరువా, ప్రతిష్టా? లోకానికీ భయంలేదు - సంఘానికీ భయంలేదు. బ్రతుకుతెరువు పోతుందే అనన్నా భయపడటానికి అదీలేదు. ఎక్కడవున్నా రెక్కల కష్టం తప్పదు" అంది నిర్మల.

కరణంగారు నయానా భయానా కూడా ఆ అమ్మాయికి నచ్చ చెప్పి చూశాడు. కాని ఆ అమ్మాయి తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోలేదు.

కరణంగారు చెప్పిచెప్పి విసుగొచ్చాక "మీ తాడు ఎలానన్నా తెంచుకోండి. ఈ పంచాయతీ నేను చెయ్యలేను" అంటూ అపజయాన్ని అంగీకరించాడు.

వాళ్లు చేసేదిలేక కరణంగారితో సెలవుతీసుకొని వెళ్లిపొయ్యారు.

"ఈ అరుపులకు తలనొప్పి వచ్చింది" అంటూ నిర్మల తల పట్టుకుంది.

"వాడికేమండీ, మగమహారాజు. తాగుతాడు, ఒకరికి బదులు నలుగుర్ని వుంచుకుంటాడు. ఇది నాకు మొగుడు అక్కర్లేదంటే యేమన్నమాట. "మదపు లం...." అంటూ కరణంగారు బూతులు తిట్టటానికి మొదలు పెట్టాడు.

"సరే, యింకా యెందుకు ఆ పాడుగద్దె. ఇక పడుకోండి" అంటూ నిర్మల వాళ్ళ నాన్న చెవిదగ్గర కేకపెట్టింది.

ఇందాకా వచ్చిన వాళ్ళతో నిర్మల మంచాలు బయట వేయించి పరుపులు పరిపించి పెట్టింది. ముగ్గురూ వచ్చి పడుకున్నారు.

ఆకాశంలో బాగా మబ్బులుపట్టి చీకటిగావుంది. ఊరు అప్పుడే మాటుమణిగి నిశ్శబ్దంగా వుంది. అప్పుడప్పుడు కప్పల అరుపులు మాత్రం వినిపిస్తున్నాయి. ప్రభాకరం ముసుగుదన్ని పడుకున్నాడు. కాని నిద్ర రావడంలేదు. కరణంగారు అప్పుడే గుర్రు పెడుతున్నాడు. ప్రభాకరానికి యేమీ తోచక సిగరెట్టుతీసి వెలిగించాడు.

"ఏమండీ నిద్ర రావడం లేదా?" అంది నిర్మల. ప్రభాకరం వులిక్కి పడ్డాడు. పండ్రెండయింది. ఆమె యింకా మేల్కొనేవుంది.

"మీకూ నిద్ర రాలేదా?" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"వర్షం వస్తుందేమో చలిగాలి కొడుతూంది" అంది నిర్మల.

ప్రభాకరం మంచంమీద లేచి కూర్చున్నాడు. నిర్మల యింకా యెందుకు మేల్కొని వుంది? నిర్మల మనసులో.... తన అంచనా పొరపాటయితే తను మళ్లీ వూరు మొగం చూడలేడు. ఎలా కనుక్కోవడం? నిర్మల మంచంవైపు చూశాడు. చీకట్లో కళ్లు మెరుస్తున్నాయి. వెలిగించిన సిగరెట్టుతో సైగ చేశాడు. ఆ అమ్మాయి నవ్వుతున్నట్టుంది. తెల్లగా పళ్ళు కన్పిస్తున్నాయి. ధైర్యంచేసి మంచం దగ్గరకు వెళ్ళాడు. నిర్మల పక్కకుజరిగి స్థలం చూపించింది. వెచ్చగా నిర్మల వంటి స్పర్శ తగిలే వరకూ - ప్రభాకరం యిది కలగాదుగదా అనుకుంటూనే వున్నాడు.

* * *

ప్రభాకరం నిర్మల పక్కమీదనుంచి లేచివస్తూ కరణంగారి వైపు చూశాడు. ఆయన గుర్రుపెడుతూనే వున్నాడు. తాను చేసిన సాహసం తలుచుకుంటే భయం కలిగింది. తెల్లారగట్ల మూడింటికి మళ్ళీ ఆ భయం తొలిగింది.

ఉదయం లేచేసరికి ప్రభాకరం కళ్లు జ్యోతుల్లా వున్నాయి. అసలు కన్నుమూసింది యెప్పుడు గనక?

"అదేమిటి కళ్ళు అలా వున్నాయి?" అన్నారు కరణంగారు.

"కొత్తచోటు కదండీ, నిద్రపట్టలేదు" అన్నాడు ప్రభాకరం.

"అబద్ధాలు చెప్పకండి-ఆడపిల్లలు పుడతారు" అంది నిర్మల అటువైపు తిరిగి.

"నీకా, నాకా!" అన్నాడు ప్రభాకరం పెదవుల కదలిక కరణంగారికి కనిపించకుండా, ముఖం ప్రక్కకు తిప్పి.

కాఫీ తాగిన తరువాత గంటలో ప్రభాకరం పని పూర్తి చేసుకున్నాడు.

"ఇక మీరు వెళ్ళొచ్చు" అన్నాడు కరణంగారు. ప్రభాకరానికి బాధగానే వుంది.

"జిప్ బ్యాగ్ వుంది. వెట్టివాణ్ణి పంపండి నాన్నా రోడ్డుదాకా" అంటూ నిర్మల సిఫార్సు చేసింది.

కరణంగారు వెట్టికి జిప్ అందించాడు.

ప్రభాకరం యిద్దరితోనూ ఒకేసారి "వస్తానండీ" అన్నాడు.

"వెళ్ళిరండి" అంది నిర్మల.

ప్రభాకరం దారి పట్టాడు కాని - స్వర్గం వదలి వస్తున్నట్టుగా వుంది. రోడ్డు దగ్గరికి వచ్చేసరికి రెండు గంటలు పట్టింది. వెట్టి టీ తాగడానికని టీ హొటల్లోకి దూరాడు. జిప్ బ్యాగ్ వాడిదగ్గరే వుంది. దూరాన బస్సు వస్తోంది. బ్యాగ్ కోసమని హొటల్‌లోకి వచ్చాడు. తన వెంటవచ్చిన వెట్టివాడు యెవరో "ఆడంగిరేకుల" వాణ్ణి ఆట పట్టిస్తున్నాడు.

"బస్సు వస్తోంది బ్యాగ్ యిలాయివ్వు" అన్నాడు.

వాడు బ్యాగ్ చేతికిచ్చి "మన కరణంగారి అల్లుడండీ, ఇప్పుడే బస్సు దిగాడు" అన్నాడు.

ఆ "ఆడంగిరేకులవాడు" నిర్మల మొగుడా? ప్రభాకర్ షాక్ తిన్నాడు.

———